

PROGON PROGNAI IH

NASTAVLJAMO razgovore o životu pod opsadom izvršitelja. I dalje smo sa izbeglicama koje žive u Ustaničkoj 244g. Zgrada je krajem novembra i početkom decembra prošle godine bila četiri dana blokirana iznutra, solidarnom akcijom protiv upada policije, izvršitelja i Komesarijata za izbeglice, protiv prinudnih iseljenja.

Komesarijat je privremeno odustao od izbacivanja izbeglica na ulicu, blokada iznutra se povukla. Život pod blokadom spolja ne prestaje.

Učitelj neznalica

TOKOM novembra i decembra prošle godine, naporedo sa policijsko-izvršiteljskom operacijom prinudnog izbacivanja na ulicu izbeglica iz garsonjera u Ustaničkoj 244g, Komesarijat za izbeglice i migracije pokrenuo je i medijsku kampanju racionalizacije i zataškavanja svoje surovosti. Kampanja iseljenja je u saopštenjima Komesarijata predstavljena kao „useljavanje“ (izbeglica koje su na konkursu do-bile stanove), a ljudi koji žive u garsonjerama predstavljeni su kao uzurpatori, bez navođenja da su i oni izbeglice, kao i ljudi koji čekaju da se usele. Pritom su radnici Komesarijata na iseljenju među novi-narima i okupljenim građanima širili neistine da izbeglice koje iselja-vaju zapravo imaju kuće i stanove drugde po Srbiji, da garsonjere u Ustaničkoj izdaju u zakup...

Svakodnevna iseljenja iz Ustaničke 244g su krenula 27. no-vembra. Zauztačavana su zahvaljujući četvorodnevnoj solidarnoj akci-ji koju su organizovali Zružene akcije Krov nad glavom i Kolektivne odbrane stanara. Komesar za izbeglice Vladimir Cucić je 1. decem-bra lično došao u obilazak izbeglica koje žive u ustaničkoj i pred TV kamerama obećao da niko neće biti izbačen na ulicu, odnosno seljen bez alternativnog smeštaja. U pozadini ove predstave, izbeg-licama iz Ustaničke 244g je kao alternativni smeštaj ponuđena bivša kasarna u Obrenovcu, koja je danas kolektivni centar za smeštaj migranata, isključivo muškaraca, odnosno ne koristi se za smeštaj porodica. Drugim rečima, strategija Komesarijata da okreće izbeglice protiv drugih izbeglica se nastavlja.

Nakon što su izbeglice iz Ustaničke 244g odbile preseljenje u Obrenovac, Komesarijat se vratio širenju glasina da oni zapravo poseduju druge nekretnine, da imaju gde da se odele, ali da ne žele da napuste Beograd. O stvarnosti života pod pretnjom izbacivanja na ulicu razgovaramo sa Dejanom Lazovićem, ratnim veteranom i invalidom sa Kosovom, čije iseljenje iz Ustaničke 244g je zahvaljujući solidarnoj akciji sprečeno 29. novembra prošle godine.

DL: Našao sam obavještenje o iseljenju 8. novembra zalepljeno na vrata. Pisalo je da ako ne budemo tu, stvari će da budu izbačene, ne odgovaraju za oštećenja. Išlo su priče da će doći vatrogasna kola, policajac je dolazio da pita da li imam oružja, i da kaže da moramo da izađemo iz stanova bez obzira na to da li će njih doći trideset, trista ili ili dvoje. I kako da se oseća čovek koji nikad nije kažnjavan, čak ni saobraćajni prekršaj nikad nisam imao. Osećaš se kao najveći krimi-nalac, nelagodno je da te tako izbace. I čitavo ovo vreme što sam ovde živeo nelagodno sam se osećao. Mada, olakšanje mi je bilo jer je tih dvadeset stanova kao kupljeno za izbeglice. Mada, Komesarijat nas sad uporno odvaja: ti nisi izbeglica, ti si raseljeno lice. Ako ne smem da odem dole, jer će me istog momenta uhapsiti, šta sam ja onda? Samo zavaravamo jedni druge, onaj koji ima status izbeglice računa lakše će on možda da prođe, ili ja sam možda na teret tamo, a to nikakve veze nema. Bio izbeglica, ili raseljeno lice, ja ne mogu da idem kući, gde sam rođen, a sve drugo su njihove fore sad kao da nas između sebe zavade. „Zavadi pa vladaj.“ Zato nisam osećao kri-ivicu što živim ovde, jer pre pet godina je kupljeno dvadeset stanova, a niko se nije uselio. Kakva je to logika? Od 250.000 ljudi iz Hrvatske, i 250.000 sa Kosova, od 500.000 ljudi nisu mogli da nađu dvadeset mučenika da se usele tu nego je pet godina bilo prazno. Za tih pet godina su mogli bar da pomognu nekome kome je kuća u izgradnji,

da mu ustupe dok mu se kuća pravi da bude tu. Ali nisu se ustojili toga. Svu nemoć države su odjednom uspeali da pokažu.

Kakva je to država koja je ovde rešetke postavljala kao u 18. veku, i stražare na stanove koje je mogla legalno da podeli. To je bio posao Komesarijata. Ja sam im i rekao da ne mogu da shvatim da se zovu Komeseraijat za izbeglice, meni više liče na „izbeglice za komesarijat“. Oni sve bogatiji, mi sve bedniji... Isto iz nemoći sam i rekao ovoj jednoj koja je htela da me šalje... jer sam proputovao celu Srbiju, prvo u Kraljevo kad smo izbegli, pa iz Kraljeva u Kragujevac dve godine, pa sam sedam godina bio u u Sremskoj Mitrovici, pa sam vojni penzioner, dobio sam invalidsku vojnu penziju, došao u Beograd, ovde su mi i braća i svi, i ona bi sad iz Beograda ni manje ni više nego u Vranje da me pošalje. I onda sam joj rekao: „Pa, ja sam te zaposlio. Malo više poštovanja treba da pokažeš prema meni.“

„Ti si me“, kaže, „zaposlio?“ Pa da, i ja, i ovaj, i onaj... Na našim mukama je ona dobila posao. I najveća prevara koju je država napravila to su ti Komesarijati. Tamo se sve radi s koca i konopca. U dvadesetprvom veku, kada se uveliko koriste kompjuteri, njima se sav posao zasniva na „rekla-kazala“. I naše imovinsko stanje, i sve o nama oni znaju samo preko „rekla-kazala“. Kada neko treba da dobije pomoć onda nagađaju: ovaj ima ovo, onaj ima ono, pa i šta jeste i šta nije. Ja sam konkretno otišao kod njih na sastanak 1. decembra u vezi ovih stanova, ispostavilo se da oni nemaju pojma da sam ja ovde od prvog dana.

Za vas konkretno komesar je na sastanku tvrdio da imate kuću na drugom mestu i da samo zauzimate mesto ljudima koji su pobedili na konkursu. Ispostavilo se da vas je pobrkao sa vašim rođakom.

Kod mene je bio tu bratanac nekih možda 24 sata, koji ima svoju kuću, zove se Dejan Lazović, a oni ga uporno zovu Stefan. Znači, nisu se ustojili da vide ni ko im u tom stanu živi. Mene baš briga i za stan i za sve. Ja sam im na sastanku rekao da imam kuću, ali ne tu o kojoj oni govore. Nisu ni znali da je imam, i to su jedva i dočekali da čuju. A ja nisam hteo da pravim socijalni slučaj od sebe. Video sam odavno da u državi nema nikakve pomoći, mućio se, radio sam, nešto prodao, skripio sam, da stavljam pod krov. Ali, tamo nemam ni struju, ni vodu, nemam stolariju, ništa... Samo zidovi. Zamolio sam ih na tom sastanku da meni konkretno pomognu da ostanem ovde dok završim kuću.

U Ustaničkoj ima petoro koji nemaju drugo rešenje, i ne mešam se, i voleo bih da dobiju, dobre smo komšije, ima tu i samo-hrana majka, ima jedan invalid, Sergej, koji bi trebalo da dobije bar jednu garsonjericu, a ne njega da šutiraju u kasarnu u Obrenovac. Nemam ništa protiv ni Palestinaca, ni Avganistanaca, ali ne ide da jednog ratnog invalida stavljaš sad tamo... Videli ste i sami kakvu je fobiju čovek doživio kad ih je samo video. Ne što ih mrzi, nego jednostavno rat je učinio svoje.

Ovo kako se Komesarijat ponaša sad kad su došli da nas is-ele... Oni se konkretno ponašaju kao da smu njihovu ličnu svojinu zauzeli. A ja i mislim da je ovo gde mi živimo i bilo planirano da da bude lična svojina. Jer pet godina da se ne podeli... Samo su planirali da prašina malo više uhvati, da se to zabaškari, tu bi bile švalerke, tu bi bili sinovci i bratanci, ne mogu vulgarno da se izrazim, ali u suštini

za samoobrazovanje

Ritlen
uciteljneznalica.org društvena pitanja

Imenovati TO ratom

ŽIVOT POD OPSADOM DEJANA

zna se za šta je to bila namena ovakvih stančića. Samim tim, čim smo se mi uselili ovde, mi smo to poremetili, i zato se tako i ponašaju.

Inače, da je to pravi Komesarijat pa da kaže da smo ušli neovlašćeno... Hajde, neka bude neovlašćeno. Ali onda kažu: mi kao Komesarijat imamo pravo ovde, konkurs smo izdali, niste prošli konkurs, dobili su drugi, a mi kao Komesarijat dužni smo da vama obezbedimo adekvatan smeštaj. I bila je priča da će se obezbediti, ali to je bilo za novinare, kad smo sprečili iseljenje, pa se novinari zainteresovali, onda eto, da prođe u javnost, Cucić (Komesar za izbeglice Vladimir Cucić, prim. ZD) dođe da nas obide i obeća drugi smeštaj. I negde u podsvesti se setio Cucić: „Hajde da ih bacim ja u Obrenovac, i dabogda ne stiglo do tamo, ko im...“ Malo vulgarnosti, jer sam video ironije i sarkazma i svega u njegovim rečima. Video sam koliko se obradovao kad je jedan Sergej prihvatio da ide u Obrenovac, jer zna Cucić da ima veliki problem sa sobom da čoveka invalida izbaci na ulicu. I Sergej čovek, šta će, pristane da ide u Obrenovac da pogleda gde ga to šalju.

Vi ste takođe bili u toj grupi koja je 4. decembra išla u Obrenovac da obide bivšu kasarnu, u kojoj vam je ponuđen smeštaj?

Da. I usput mi pričamo, hajde da vidimo kako to izgleda. I onda kad je Sergej video gde je to... Prvo, to je od kapije možda 300-400 metara... Ja sam iz kasarne i otišao, pošto sam radio u vojsci, i sad odjed-nom da me vrati u kasarnu, da tamo živim. Cuciću je bilo jednostavno samo da nas odavde makne, da tu mućku i njihovu prevaru jednostavno zabašuri. Podele stanova u Ustaničkoj koje su oni napravili su fiktivne, jer ne mogu da verujem da će ti invalidi koji su dobili na konkursu zaista tamo da žive. Daleko bilo, nemam ništa protiv tih invalida, da je sreće, da je ovo prava država pa i adekvatnu pomoć da im pruži, ali invalida koji ne može ni uz stepenice da se popne da uvališ ovde... Znači, španovci su pravljeni bez plana. Ne znam, mi smo nebeski narod, mi smo pametan narod... A takve gluposti sam se naslušao i nagledao ovde, da se stidi čovek što je i Srbin i sve.

Bilo je tu i novinara na iseljenju, pa pitaju jesi li učestvovao u ratu... Ne zna čovek kako da se ponaša, do juče nisi smeo da kažeš... Sad kao možeš da kažeš, sutra ko zna šta će da bude. Kao da sam sam voleo da budem i u tom ratu, sam ratovao, sam izgubio, sam pobegao, sam sve radio... I na kraju gde si bio – nigde, šta si radio – ništa. Tera te ko gde stigne, napravi od tebe jednu krpu običnu. Uvek postavljamo primer tamo... Hrvati i čuda. Ne volim ni sa kim da se upoređujem tamo, ali malo makar ljudskosti da pokažu... Ne moraju prema meni uopšte kao učesniku rata i izbeglici, koji nije svojom voljom došao i koji nikad ne bi došao taman da mi poklono celu zgradu ovde kakav god da mi je bio dole život, dole sam rođen i dole me sve veže. Ovde me ništa ne veže.

Svaka čast Beogradu, to je metropola, lep grad, ali dole je moje, a dole ne mogu da odem... A kako sam se osećao ja lično? Ima tu čovek koji ima dvoje male dece, to je decembar, januar, kako se može čovek osećati, kad nemaš ni para, ni ništa, a oni dođu tako hladnokrvno, ne kažu treba da vas iselimo, nego izbacićemo vas. Šta da kažem, jednostavno, kad čovek nije navikao na to, pomiriš se pa na kraju krajeva nek te izbace. Bilo je tu krasnih momaka i devojaka iz ove vaše organizacije koji su nam dali jednu utehu, jer sam video kod njih da pravo saosećaju s nama. I to ti da malo volje za život, jer vidiš da još ima pravih ljudi i da nije ta prokleta ljubomora svuda otišla. I tako, s njima smo se tu upoznali pa malo lakše to i podneli, i krenulo je to izbacivanje, ali sad je odloženo. Malo su kao omeškali bili ispočetka ovi iz Komesarijata. Bilo im je problem 4-5 stanova, koji su i bili prazni, da im se to kao pusti da usele ljude koji su ih dobili, pa će onda videti šta će sa nama. A ti stanovi su i dalje prazni, i niko se u njih ne useljava. Kakva im je to politika? To je isto kao da prave planove o osvajanju neke države, oni nešto kombinuju, ulaze u našu psihu, gledaju da nas zavade... Ništa konkretno ne rade, sve na neke prevare idu. Znam ja šta je država... Kad ti dođe tamo sud, pa sudija, pa opština, pa izvršitelj... Ali to treba pre toga da se sve lepo ispita, da se konkretno vidi šta je u pitanju pa tek posle doneti rešenje, da se s nama obavi razgovor...

Ne zna ni ko je ni šta je u stanu, a on te seli.

Kako ste se osećali taj dan kad je došla policija? Bila je napeta situacija, jurili smo se po zgradi...?

Kako sam se osećao? Kao neki film da gledaš. Bio sam u stanu i gledao na kameru i čekao da vidim da li će da ih puste da uđu. Još nismo ni znali kakvi su im planovi, kako to rade, šta rade, da li će da izbacuju, da li će da hapse... Kad ti je sve to strano... Meni je ovo prvi stan u koji sam ušao, ja nisam taj koji je razbijao stanove pa da imam iskustva. Nikako se nisam osećao, drugačije je i kad imaš gde da odeš, kad imaš para... Ali kad nemaš ništa, a odjednom ti kažu da će vas izbaciti. I još kažu izbaciće izbeglicu da ubace izbeglicu... Kakve tu logike ima? Sad neku pravdu će da sprovede, da ubaci izbeglicu, da mu reši stambeno pitanje. A mene, isto izbeglicu, da izbacu na ulicu. Ne znam, možda to samo meni tako tragično deluje, ali i običnom građaninu koji je ovde rođen, u Beogradu, verovatno nije logično da izbacuju izbeglice da bi ubacili izbeglice... A stanovi prazni, i dalje ima praznih stanova, i kako konkretno rešenje – Obrenovac.

Šta se promenilo u vašem životu od novembra, od tog rešenja zalepljenog na vrata? Kako ste živeli pre, a kako sada živite?

Nije se ništa promenilo, jer i ranije smo mi videli da tu nešto nije u redu, da je prevara u pitanju, jer nikada nas nisu iseljavali pravno, nego su nam isključivalu struju i tako. U 21. veku isključiti struju? Hajde, ispočetka je to bilo kao: „Isključi im one žice iz sata.“ Na kraju su uzeli i poskidali satove. Tačno ne znam na kakve su ideje sve dolazili, možda su trebali kao Indijanci dimom da nas izbacuju. Svašta takvim ljudima padne na pamet. U svakom slučaju, ništa nije išlo pravno, tek sad je prvi put lično na nešto pravno. Nisam ja baš toliko u toku, ali opet vidim... Pošto su dva-tri konkursa bila propala, jer je polovina bila tu kao da su dobili stanove, radnici Komesarijata. I sada isto kažu da ima dvoje-troje iz Komesarijata. Šta se promenilo? Jednostavno, od prvog dana ja i nisam računao da ovde ostanem, ja sam to njima i rekao – pa da je sreće da ste tako i drugim ljudima odmah dali, pa možda i iz ovog stana, da ne plaća kiriju, plaćao bi struju, vodu... Kao što smo mi i tražili bili, pa da pređu posle u svoju kuću... A ne pet godina da budu prazni.

Ne znam, promenilo se nije ništa, i dalje čekamo sad taj drugi krug, rekli su da će da bude posle Nove godine, kakav će da bude taj drugi krug, da li će stvarno doći vatrogasci, ili možda padobrancima... Koga će već za nas ovako opasne da angažuju da nas izbace. Nije da nas isele nego da nas izbace. Čak čujemo tamo, onaj Cucić opasni kaže: „Dođe mi da odem s noge na nogu da ih izbacim.“ Tako sam čuo ovde, nisam njega lično čuo, ali čuo sam priču da smo mu toliko više dosadili da je on spreman da nas s noge na nogu izbaci.

Jeste li vi imali lični kontakt pre iseljenja sa izvršiteljima, sa nekim iz opštine ili iz Komesarijata?

Pokušali smo neke dogovore sa Cucićem, ali sutradan već sve to nije važno što je on nama izobećavao, jednostavno prevaranti, ništa drugo. Da se sve to radilo na vreme i kako treba, sve bi drugačije bilo. Još Đinđić dok je bio živ koliko se tu pomoći dobijalo, da je čak i rekao bio i obećao da će svi biti adekvatno smešteni, ali na pravi način, adekvatno. I sigurno da bi nešto i urađeno od toga bilo... To je bilo 2002. godine, a 2003. je nastradao. Znači, posle četrnaest godina ne može da se sredi nego gledamo kod njih tamo, pokazuju na televiziji, veliku stvar napravili petnaest kuća što su seoskih otkupili. Jaka stvar... I dve zgrade napravili i pokrali pet-šest milijardi evra. Mogli su da se srede svi Srbi koji su bez stana ovde, a ne samo mi izbeglice. Banda lopovska. Samo me interesuje – toliko se vlasti izmenja, a Cucić i dalje. Niko njega ne menja, rekao bi čovek – bogom dan. Imao sam jednog rođaka, deset direktora se izmenjalo, a on i dalje šef, uz svakog direktora. Tako i ovo. Da je bar stvarno uradio nešto. Ja vidim i ove mučenike iz Palestine, 6.000 evra ili dolara mesečno jedan košta. Pa šta mu to daju za 6.000 evra mesečno? Na njihov račun se skupljaju pare, svašta se radi... Proklete pare. Kad vidim koliko ih neki vole, tačno ih mrzim. Jedino što se bez njih ne može, pa i ovakvo kao invalid mućim se, radi, gledam da ne budem socijalni slučaj, ali ne zna čovek kako da se ponaša u ovoj truloj državi, jer uporno ti pričaju neke stvari a sasvim drugo se dešava, treće se radi. Kosovo je srpsko, dole ne sme da se prodaje imanje, ovde ne smeš da kažeš da si s Kosova... Ako si prodao, što si prodao Šiptarima dole, ako nisi prodao, što nisi prodao nego ovde si došao u Komesarijat...

Možete li nam samo kratko reći u vezi tih sastanaka u Komesarijatu? Kakav je odziv komšija, šta oni pričaju?

Srbija je našalost postala takva, svako gleda svoja posla. Čovek će da padne, preskočiće se preko njega, gledam svoja posla. „Šta ja da idem da mu pomazem?“ Ne kažem konkretno za sebe, nije da hoću da kažem da sam ja dobar, ali trdim se, tako sam vaspitan, ja i taj komšiluk što ga pomin-jemo, barem od srca sam rekao dobro jutro, dobar dan... A ima ljudi svakakvih, neko odgovori, neko ne odgovori, sve se zasniva na tome „gledajmo svoja posla“. I tako gledajući svoja posla, prođe život. Da li su toga svesni? Nažalost, sve je to toliko jadno, ali narod nam je opasno zaglibio. Bilo gde da ode čovek, u autobus, u apoteku, tamo ne vidiš poštovanje ni prema starinjama, ni prema roditeljima, ni prema deci... I ne čudim se komšiluku, to ti je jednostavno ono „neću da stavljam trn u zdravu nogu“. Kad su nam isključivali struju, ja kažem komšijama s kojim sam dobar – ako potrošim hiljadu, daću ti pet hiljada dinara samo daj da ne budem bez struje. Nijedan nije htelo.

Spremate li se za sledeće iseljenje?

Rekli su nam posle Nove godine predaju ponovo opštini pa opština kada odluči... Znači to će biti sigurno. Samo što nije rekao „letite“, jer ne znam više koje su sve reči koristili. Jer sad su još videli da smo i mi spremni. Ispočetka su bili u neobranom grožđu, jer su bili svesni tog svog poteza izbacivanja izbeglica da bi ubacili izbeglice. Kad su došli ovi momci i devojke koji su bili, onda su videli da je to ozbiljnija stvar, da ne može tek tako, da moramo da razgovaramo, i onda je za divno čudo dva sata bio tu Komesarijat u obilasku, i kao saslušao nas, i obećao, ali od sutradan već druga priča.

• Razgovor vodilo Zoran Dimitrijević

Izdavač:

Učitelj neznalica i njegovi komiteti

Uredništvo:
Vahida Ramujkić, Noa Treister,
Vladimir Novaković, Ivan
Velisavljević, Ivan Zlatić

Dizajn i prelom:
Matija Medenica

donator:

Švedska
Sverige

partneri:

Imenovati
TO
ratom

Savez za radničko društvo

